

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl soudcem Mgr. et Mgr. Jaroslavem Vávrou ve věci

žalobkyně: **X**, narozená X
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
bytem X
zastoupená advokátem Mgr. Petrem Dvořákem
sídlem Vyšehradská 415/9, 128 00 Praha

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, IČ 000 07 064
sídlem Nad štolou 936/3, 170 00 Praha

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 4. 2025,
č. j. OAM-50/ZA-ZA11-HA13-2025

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. V této azylové věci se soud zabývá zejména posouzením splnění podmínek pro udělení národního humanitárního azylu a doplňkové ochrany s ohledem na osobní a rodinné poměry žalobkyně jako cizinky, která byla v České republice odsouzena za spáchání zvlášť závažného zločinu.

I. Shrnutí stavu věci ve správním řízení

2. Rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku (dále také „*napadené rozhodnutí*“ nebo „*rozhodnutí žalovaného*“) nebyla žalobkyni udělena mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14 a § 15a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v rozhodném znění (dále „*zákon o azylu*“), neboť dle žalovaného nebyly naplněny zákonné podmínky pro její udělení.
3. S napadeným rozhodnutím žalobkyně nesouhlasila.

II. Žaloba

4. Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného včasnou žalobou podanou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“) ve spojení s § 32 zákona o azylu. Navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Namítala nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů, měla za to, že žalovaný spolehlivě nezjistil stav věci. Dále namítala nezákonnost napadeného rozhodnutí, neboť v rozporu s § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále „*správní řád*“), není rozhodnutí dostatečně odůvodněno.
5. Dle žalobkyně jsou splněny podmínky pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, žalovaný na řádné posouzení naplnění důvodů zvláštního zřetele hodných rezignoval. Vycestování žalobkyně do země jejího původu by bylo v rozporu s mezinárodněprávními závazky České republiky. Nepřiznání doplňkové ochrany vzhledem k osobní a rodinné situaci žalobkyně je porušením práva na soukromý a rodinný život (čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 17 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech). Důvodem pro zrušení rozhodnutí je striktní názor žalovaného, že osobní a rodinný život není důvodem pro udělení azylu. Povinností žalovaného je zabývat se osobním a rodinným životem žalobkyně a posoudit, zda nucené vycestování žalobkyně neporušuje mezinárodní závazky České republiky.
6. Žalobkyně v žalobě poukazuje na skutečnost, že žije v České republice od roku 1996, vede společnou domácnost s manželem a má dvě zletilé dcery a vnučky. Manžel, dcery i vnučky jsou občané České republiky. Ve Vietnamu (dále také „*země původu*“) byla od roku 1996 pouze jednou, nemá tam žádné zázemí, z rodinných příslušníků tam žije pouze bratr.
7. Další námitky žalobkyně se týkají možnosti získat pobytové oprávnění dle zákona o pobytu cizinců. Žalovaný se vůbec nezabýval otázkou, zda žalobkyně reálně mohla pobytové oprávnění na území České republiky získat.
8. V závěru žaloby žalobkyně poukazovala na postup žalovaného, který odmítl přispět svou aktivní činností ke zjištění skutkového stavu věci a opomenul obecné pravidlo, že za situace, kdy nelze průkazně tvrzení účastníka ověřit, se v pochybnostech žádosti účastníka vyhová, a to s odkazem na metodickou Příručku k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků vydanou Úřadem vysokého komisaře pro uprchlíky OSN v roce 1992.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na závěrech obsažených v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Poukázal na obecnost žalobních námitek. Zdůraznil zejména skutečnost, že žalobkyně požádala o mezinárodní ochranu z důvodu legalizace jejího pobytu na území České republiky, neboť přišla o pobytové oprávnění z důvodu odsouzení za spáchání zvlášť závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. c), odst. 4 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, za který jí byl uložen trest odnětí svobody v délce deseti let. Správní vyhoštění ani povinnost k opuštění území však žalobkyni uloženy nebyly. Legalizace pobytu není azylově relevantní důvod. Rozhodnutí o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu ani rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany samo o sobě nevylučuje pobyt cizince na území České republiky, jsou-li k tomu dány rodinné důvody. Tuto otázku je avšak třeba řešit dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České

republiky a o změně některých zákonů (dále „*zákon o pobytu cizinců*“). Rodinné vazby v České republice však nejsou důvodem pro udělení azylu.

10. K povinnosti žalovaného zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu), uvedl, že žalovaný při rozhodování vycházel nejen z žádosti o mezinárodní ochranu, protokolu o pohovoru, ale i z rozsáhlých informací o zemi původu žalobkyně. Žalovaný v řízení činil skutková zjištění ke skutečnostem, které žalobkyně v řízení uvedla. V odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, jakými úvahami se řídil při řešení případu a aplikaci právních předpisů, se skutečnostmi uváděnými žalobkyní se vypořádal. Žalobkyní uváděné skutečnosti neshledal azylově relevantní.
11. Při posuzování důvodů humanitárního azylu se žalovaný zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobkyně a přihlédl k jejímu věku a zdravotnímu stavu. Existenci rodinných vazeb žalobkyně na území České republiky nelze s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu považovat za důvod pro udělení humanitárního azylu. Životní situace žalobkyně není případem zvláštního zřetele hodným. Doplnková ochrana dle § 14a zákona o azylu nebyla žalobkyni udělena, neboť její poskytnutí bylo vyloučeno spácháním výše specifikovaného vážného zločinu [§ 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu]. Zdravotní stav žalobkyně zásadně není azylově relevantním důvodem, když dle judikatury Nejvyššího správního soudu nižší úroveň zdravotnictví v zemi původu žalobkyně není bez dalšího důvodem pro udělení azylu.
12. Závěrem navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Přezkum věci soudem

13. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rámci uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) s přihlédnutím k § 32 odst. 9 zákona o azylu.
14. Žaloba není důvodná.
15. Předně soud uvádí, že žaloba je koncipována spíše obecně a tomu bude odpovídat i způsob vypořádání žalobních námitek soudem. Obsah a kvalita žaloby totiž v podstatě předurčují obsah rozhodnutí soudu. K tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále také jen „NSS“) ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004-54, popř. rozsudek téhož soudu ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012-42; všechny zmiňované rozsudky NSS jsou dostupné na www.nssoud.cz. Není úkolem soudů ve správním soudnictví, aby nahrazovaly činnost žalobkyně při formulaci žalobních námitek a samy je dotvářely. Tímto postupem by byla popřena rovnost stran v řízení před soudem a žalovanému správnímu orgánu by byla odňata možnost efektivně hájit své rozhodnutí. Jak konstatoval NSS v rozsudku ze dne 28. 5. 2013, č. j. 2 Afs 77/2012-21: „*Pokud žalobce uplatní žalobní bod toliko stručně či jen v obecné rovině, postačí zpravidla jen stručně pojaté odůvodnění soudu.*“

IV.a. Zjištění ze správního spisu

16. Z předloženého správního spisu soud zjistil následující pro věc rozhodné skutečnosti.
17. Žalobkyně je státní příslušnicí Vietnamské socialistické republiky. Je vdaná, dne 13. 12. 2019, tedy po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, uzavřela manželství se státním občanem České republiky. Má dvě zletilé dcery z předchozího vztahu, jedna žije v České republice,

druhá v Německu, a vnoučata. Pravomocným rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 9. 1. 2014, č. j. 41 T 16/2013-52 ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 2. 6. 2014, č. j. 11 To 44/2014-3705, byla uznána vinnou ze spáchání zvlášť závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. c), odst. 4 písm. c) trestního zákoníku ve spolupachatelství a byla odsouzena k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání deseti let. Na základě usnesení Okresního soudu v Havlíčkově Brodě ze dne 13. 9. 2019, č. j. 12Pp 272/2019, byla z výkonu trestu odnětí svobody podmíněně propuštěna s tím, že jí byla do 13. 3. 2023 stanovena zkušební doba a dohled.

18. Řízení, které bylo zahájeno podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců ve věci správního vyhoštění žalobkyně bylo usnesením, které nabylo právní moci dne 17. 12. 2024, zastaveno.

IV.b Posouzení věci soudem

19. Dle § 2 odst. 1 písm. a) zákona o azylu *se pro účely tohoto zákona rozumí mezinárodní ochranou ochrana poskytnutá na území cizinci formou azylu nebo doplňkové ochrany*. Ustanovení § 12 až § 14b zákona o azylu vymezují důvody udělení azylu a doplňkové ochrany.
20. Dle § 14 zákona o azylu *věta první jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl (dále jen "humanitární azyl") z humanitárního důvodu*.
21. Dle § 14a odst. 1, odst. 2 zákona o azylu, ve znění účinném od 1. 7. 2023, *se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu brozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Podle odst.2 se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu*.
22. Soud předně uvádí, že má napadeného rozhodnutí za přezkoumatelné a zákonné. Žalovaný v souladu se zákonem posoudil a v napadeném rozhodnutí dostatečně odůvodnil nenaplnění žádného důvodu pro udělení mezinárodní ochrany (azylu, doplňkové ochrany). Soud k závěrům žalovaného nemá zásadní výhrady.
23. Níže soud vypořádává námitky, které žalobkyně učinila obsahem žaloby.

IV.c. Vypořádání žalobních námitek

Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů

24. Žalobkyně v žalobě namítala nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů.
25. K tomu soud nejprve uvádí, že dle ustálené judikatury NSS platí, že není na místě klást přemrštěné, příliš formální a nepřiměřeně vysoké požadavky na odůvodnění rozhodnutí

správních orgánů. Zrušení správního rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost soudem je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám správních rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze správní rozhodnutí meritorně přezkoumat (k tomu srov. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75).

26. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž správní orgán opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy správní orgán opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem. K tomu však v daném případě nedošlo. Pouhý nedostatek odůvodnění zásadně nemůže být důvodem pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů, nacházeli se ve správním spise dostatek podkladů podporujících závěry žalovaného, resp. výrok jeho rozhodnutí.
27. Žalobní námitka je nedůvodná. Vzhledem k její obecnosti soud rovněž v zásadě obecně uvádí, že nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů neshledal. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl podklady, z nichž při rozhodování vycházel, a které jsou součástí správního spisu. Z podkladů učinil odpovídající skutková zjištění a nenaplnění žádného z azylově relevantních důvodů dostatečně odůvodnil v kontextu žalobkyní uváděného azylového příběhu.
28. Soud v dané věci neshledal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nesrozumitelnost ani jinou vadu řízení, která by opodstatňovala postup dle § 76 s. ř. s.

Nedostatečné zjištění skutkového stavu věci a nedostatečné odůvodnění napadeného rozhodnutí

29. Žalobkyně v žalobě dále namítala, že žalovaný spolehlivě nezjistil skutkový stav věci, svou aktivní činností odmítl k jeho zjištění přispět.
30. Námitka je nedůvodná. Předně soud uvádí, že námitka žalobkyně je formulována obecně. Žalobkyně netvrdí, v jakém „směru“ žalovaný svou povinnost nesplnil. Soud proto rovněž obecně uvádí, že neshledal, že by žalovaný svou povinnost zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu), porušil, a to i při zohlednění specifik řízení o mezinárodní ochranu (srov. zejména § 23 zákona o azylu, dle něhož správní orgán za účelem zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, provede s žadatelem pohovor, příp. § 23c, který vypočítává podklady pro vydání rozhodnutí). Z podkladů napadeného rozhodnutí, které jsou součástí správního spisu, učinil žalovaný odpovídající skutková zjištění týkající se okolností, které jsou rozhodné pro posouzení splnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany. Soud má obdobně jako žalovaný za to, že povinnost žalovaného jako správního orgánu týkající se náležitého zjištění skutkového stavu věci je předurčena tvrzeními žalobkyně sdělenými v průběhu řízení o žádosti.
31. K námitce žalobkyně, že odůvodnění napadeného rozhodnutí nemá náležitosti stanovené v § 68 odst. 3 správního řádu, soud uvádí, že jde rovněž o obecnou námitku, a soud ji hodnotí rovněž jako nedůvodnou. Vzhledem k míře obecnosti námitky ji soud vypořádává rovněž obecně, tedy tak, že napadené rozhodnutí obsahuje všechny náležitosti stanovené v § 68 odst. 3 správního řádu, tedy důvody výroků, podklady pro vydání rozhodnutí, úvahy, kterými se žalovaný řídil při hodnocení podkladů a při výkladu právních předpisů a vypořádání námitek žalobkyně. V souladu s § 28 odst. 2 zákona o azylu žalovaný odůvodnil své

rozhodnutí ve vztahu k oběma formám mezinárodní ochrany, tedy k azylu i doplňkové ochraně, a zákonem stanoveným důvodům (§ 12, § 13, § 14 a § 15a zákona o azylu).

(Ne)splnění podmínek pro udělení národního humanitárního azylu

32. Žalobkyně v žalobě namítala, že byly splněny podmínky pro udělení národního humanitárního azylu, žalovaný nedostatečně posoudil naplnění důvodů zvláštního zřetele hodných.
33. Námitka žalobkyně není důvodná. Žalovaný se podmínkami pro udělení národního humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu, tedy naplněním případu hodného zvláštního zřetele, zabýval na straně 7 napadeného rozhodnutí. Hodnotil zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situaci žalobkyně, tj. zejména absenci kontaktů žalobkyně v zemi původu, její soběstačnost, obavu z nenalezení zaměstnání, dlouhý pobyt v České republice, rodinné vazby zejména k manželovi a dalším příbuzným, a přihlédl i k jejímu věku a zdravotnímu stavu. Poukázal na absenci nároku na udělení humanitárního azylu a na jeho udělení navázané na výjimečné okolnosti, které v daném případě neshledal.
34. V žalobě uvedená tvrzení týkající se osobní a rodinné situace žalobkyně a jejího vztahu k zemi původu v podstatě korespondují s tvrzeními uváděnými v průběhu řízení před žalovaným. Konkrétní žalobní námitky týkající se zdravotního stavu žalobkyně nebyly součástí žaloby učiněny, proto se soud zdravotním stavem žalobkyně v kontextu naplnění důvodu zvláštního zřetele hodného nezabýval. Pochybnost, zda v České republice jedna ze zletilých dcer žalobkyně žije či nežije, není pro posouzení věci podstatná. Žalovaný žalobkyni uváděné okolnosti dostatečně zhodnotil a soud k závěru žalovaného o nenaplnění důvodů pro udělení národního humanitárního azylu nemá výhrady. Soud má ve shodě s žalovaným za to, že situace žalobkyně není natolik mimořádná, aby neudělení azylu bylo možné označit za zcela nehumánní a bylo namístě žalobkyni národní humanitární azyl udělit. Za mimořádnou situaci považuje NSS např. zvlášť těžké postižení nebo zvlášť těžkou nemoc žadatele o azyl (viz níže).
35. Názor soudu podporuje judikatura NSS. Konkrétně dle rozsudku ze dne 17. 9. 2003, č. j. 4 Azs 6/2003-55 platí, že: *„Manželství s občanem České republiky samo o sobě nepředstavuje případ hodný zvláštního zřetele, pro nějž by bylo možno udělit humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu“*. Uvedený závěr platí v nyní posuzované věci tím spíše, že žalobkyně uzavřela manželství po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, který jí byl uložen pro spáchání zvlášť závažného zločinu, tedy v době z hlediska jejího pobytového oprávnění velmi nejisté situace.
36. Soud dále poukazuje na rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, dle kterého: *„Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrné „nehumánní“ azyl neposkytnout. Zatímco tak v jiných právních předpisech reaguje zákonodárce na skutečnost, že není schopen předpokládat všechny situace, v nichž je určitý postup – zde poskytnutí azylu – vhodný či dokonce nutný, typicky demonstrativními výčty za účelem odstranění či alespoň zmírnění tvrdostí; v zákoně o azylu zvolil kombinaci dvou ustanovení obsahujících výčty taxativní a jednoho ustanovení umožňujícího pohledem humanitárních hledisek řešit situace nezahrnutelné pod předchozí dvě ustanovení. Správní orgán díky tomu může*

zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá obecně z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“ Soud má za to, že v daném případě žalovaný dostatečně posoudil v žalobě uváděné okolnosti daného případu a nepřekročil meze správního uvážení.

37. Závěr soudu o nedůvodnosti žalobní námitky je rovněž v souladu se závěrem usnesení NSS ze dne 2. 9. 2015, č. j. 1 Azs 178/2015-25, dle kterého se v případě národního humanitárního azylu nejedná o „institut, který by měl být „záchrannou brzdou“, pokud jednotlivec vlastním přičiněním pozbude příslušné pobytové oprávnění“. V dané věci žalobkyně pozbyla pobytové oprávnění v důsledku úmyslné zvlášť závažné trestné činnosti, jde tedy z hlediska posouzení daného případu o okolnost nikoliv nevýznamnou.

Nepřiznání doplňkové ochrany

38. Žalobkyně v žalobě namítala, že nepřiznání doplňkové ochrany vzhledem k její osobní a rodinné situaci je porušením práva na soukromý a rodinný život a odkazovala na judikaturu NSS.
39. Žalobní námitka je nedůvodná. Žalovaný v napadeném rozhodnutí, konkrétně na straně 8 a následujících, dostatečně odůvodnil, proč nelze žalobkyni udělit doplňkovou ochranu dle § 14a zákona o azylu. Měl totiž za to, že udělení doplňkové ochrany bylo vyloučeno důvodným podezřením ze spáchání vážného zločinu žalobkyní dle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu s odkazem na odsouzení žalobkyně za spáchání zvlášť závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. a), bod 1, odst. 3 písm. c), odst. 4 písm. c), bod 2 a 3 trestního zákoníku spáchaném ve spolupachatelství k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání deseti let. Žalovaný v napadeném rozhodnutí odůvodnil i vysoký stupeň závažnosti žalobkyní spáchaného zločinu (srov. rozsudek NSS ze dne 1. 2. 2017, 6 Azs 309/2016-28). Soud k závěru žalovaného nemá výhrady. Postup žalovaného v dané věci je v souladu s usnesením rozšířeného senátu NSS ze dne 7. 9. 2010, č. j. 4 Azs 60/2007-119, dle kterého zjištění některého z důvodů uvedených v § 15a zákona o azylu odůvodňuje neudělení doplňkové ochrany s tím, že ministerstvo není povinno dále zjišťovat případnou existenci důvodů uvedených v § 14a zákona o azylu.
40. Žalobkyně v žalobě naplnění důvodu dle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o azylu vylučujícího poskytnutí doplňkové ochrany nenapadá. Tvrdí však, že nepřiznání doplňkové ochrany je porušením práva na soukromý a rodinný život vzhledem k její osobní a rodinné situaci. Nedůvodnost žalobní námitky je dána absencí povinnosti žalovaného zkoumat případnou existenci důvodů uvedených v § 14a zákona o azylu s odkazem na usnesení rozšířeného senátu NSS uvedené v předchozím odstavci. Soud v této souvislosti navíc nepřehlédl, že s účinností od 1. 7. 2023, kdy nabyl účinnosti zákon č. 173/2023 Sb., bylo vypuštěno ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, které za vážnou újmu považovalo skutečnost, že „vycestování cizince by bylo v rozporu s mezinárodními závazky České

republiky“, o které žalobkyně zřejmě svou žalobní námitku opřela, a k němuž se vztahovalo i žalobkyní zmiňované rozhodnutí NSS vydané pod č. j. 6 Azs 15/2013-35.

41. Nad rámce výše uvedeného soud odkazuje na usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 15. 2. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022-48, zejm. odst. 57 a 58, které se rovněž týkalo již vypuštěného ust. § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. V uvedeném usnesení dospěl NSS k závěru, že uvedené ustanovení bylo třeba vykládat v souladu s účelem a smyslem směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011, tzv. „kvalifikační směrnici“ tak, že rozpor s mezinárodními závazky České republiky jako jeden z předpokladů pro udělení doplňkové ochrany se musí vztahovat k situaci ve státě původu žadatele o mezinárodní ochranu. Udělení doplňkové ochrany tak bylo navázáno na případy, kdy by žadateli v případě jeho vycestování z České republiky hrozila vážná újma ve státě jeho původu.

Vycestování žalobkyně do země jejího původu

42. Žalobkyně v žalobě dále namítala, že vycestování do země jejího původu by bylo v rozporu s mezinárodněprávními závazky České republiky.
43. Žalobní námitka je nedůvodná. Jak již bylo uvedeno výše, s ohledem na účinné znění § 14a odst. 2 zákona o azylu a vypuštění ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, nebylo povinností žalovaného posoudit rozpor vycestování s mezinárodními závazky při rozhodování o (ne)udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Žalovaný k osobním a rodinným poměrům žalobkyně přihlédl při rozhodování o (ne)udělení národního humanitárního azylu, v rámci posuzování naplnění případu hodného zvláštního zřetele.
44. Ochrana při vycestování proti vážné újmě nastalé v důsledku vnitrostátní situace, tedy s ohledem na právem chráněné vazby, které si žadatel o mezinárodní ochranu v hostitelském státě vytvořil, je zajištěna jinými prostředky, tj. v řízeních o uložení povinnosti vycestovat a v řízeních o vyhoštění. K tomu srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 15. 2. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022-48, zejm. odst. 58.

Nemožnost získat pobytové oprávnění dle zákona o pobytu cizinců

45. Žalobkyně dále v žalobě namítala, že se žalovaný vůbec nezabýval otázkou, zda žalobkyně reálně mohla získat na území České republiky pobytové oprávnění dle zákona o pobytu cizinců.
46. K tomu soud uvádí, že řízení o azylu není prostředkem k legalizaci pobytu cizince na území České republiky. K tomu srov. rozsudek NSS z 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94. Nezískání pobytového oprávnění dle zákona o pobytu cizinců, resp. důvody, pro které se tak stalo, nejsou pro rozhodnutí o udělení či neudělení mezinárodní ochrany dle zákona o azylu relevantní. Zákon o azylu totiž důvody pro poskytnutí mezinárodní ochrany vymezuje taxativně, a to v § 12 až 14a. Žalovaný se s ohledem na konkrétní okolnosti daného případu dostatečně zabýval posouzením (ne)naplnění azylově relevantních důvodů a své rozhodnutí řádně odůvodnil.
47. K tvrzení žalobkyně, že důvodem pro zrušení rozhodnutí je striktní názor žalovaného, že osobní a rodinný život není důvodem pro udělení azylu, soud uvádí, že žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí, a to na straně 5, uvedl, že rodinné vazby v ČR nejsou důvodem pro udělení azylu, ale současně uvedený závěr vztáhl k důvodům vypočteným v § 12 zákona o azylu, tedy pronásledování za uplatňování politických práv a svobod a odůvodněnému strachu z pronásledování ze zákonem stanovených důvodů. K tomuto závěru žalovaného nemá soud výhrady, když i dle soudu osobní a majetkové poměry žalobkyně nenaplnují azylově relevantní důvody uvedené v § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Jak již bylo uvedeno výše, osobními a rodinnými poměry žalobkyně se žalovaný zabýval v souvislosti s národním humanitárním azylem (viz strana 7 napadeného rozhodnutí).
48. K žalobkyní zmiňovanému obecnému pravidlu, že za situace, kdy nelze průkazně tvrzení účastníka ověřit, se v pochybnostech žádosti účastníka vyhová, soud uvádí, že jde o obecnou námitku, kterou neshledává důvodnou. Důvodem neudělení mezinárodní ochrany žalobkyni nebyly pochybnosti týkající se jejích tvrzení, ale nenaplnění žádného z azylově relevantních důvodů. Skutečnost, zda zletilá dcera žalobkyně žije v České republice či v Německu, není pro posouzení věci podstatná.

V. Závěr a náklady řízení

49. Soud shrnuje, že rozhodnutí žalovaného z výše uvedených důvodů hodnotí jako přezkoumatelné a zákonné a žalobní námitky jako nedůvodné. Protože v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlédnout z úřední povinnosti, zamítl žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
50. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nebyla v řízení úspěšná a žalovanému náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti podle obsahu spisu nevznikly. Proto soud žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice, 10. září 2025

Mgr. et Mgr. Jaroslav Vávra v. r.
soudce